

MOTOR GIFTEDNESS AS ONE OF THE MOST IMPORTANT FACTORS OF FORECASTING AT THE FIRST STAGE OF SELECTION

NATASHA OGIENKO

Kirovograd Theachers Training University by V. Vinnichenko

We defined the level of the development of the younger school age children's motor function. We came to conclusion that we can make up an equal estimate scale upon this definition. Thus, there is the inclination to the definite motor activity. It was explored in our research.

We can regard this inclination as the found of the child's orientation in the definite kind of sport at this age.

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІРИДОАНАЛІЗУ ЯК МЕТОДУ ВІДБОРУ У СПОРТИВНІЙ ГІМНАСТИЦІ

ІРИНА МАЛЯРЕНКО

Херсонський державний педагогічний університет

В законі України "Про фізичну культуру та спорт", звертається особлива увага на необхідність підготовки та обґрунтування програм про відбір у спорті. Існуючі методи не завжди точні та потребують великих коштів, а також складної апаратури, затяжні в ч. Практика показує, що чим більш доступні та дешеві методи відбору в спорті, тим легше буде працювати з ними.

Гіпотеза цього дослідження полягає в тому, що між будовою райдужної оболонки ока, що є генетичними задатками та рівнем розвитку координаційних здібностей є певний зв'язок.

Виходячи з цього в даній роботі були поставлені задачі:

1) За допомогою метода іридоаналізу виявити особливості будови райдужної оболонки ока у дівчаток 5-6 років, що займаються спортивною гімнастикою.

2) Визначити взаємозв'язок між будовою райдужної оболонки ока та рівнем розвитку координаційних здібностей.

Іридоаналіз - метод, заснований на оцінці адаптаційно-трофічних змін райдужної оболонки ока і пов'язаний із сигнальною функцією регуляторних систем організму. Око є головною складовою частиною фотоенергетичної системи організму і тому приймає безпосередню участь в адаптації і взаємодії організму із навколишнім середовищем. Світло

перетворюючись в анатомічних структурах ока в інші види, є дуже сильним подразником підкоркових структур мозку, які регулюють ріст і обмінні процеси в організмі. Райдужна оболонка ока є носієм генетичних задатків усіх фізіологічних структур організму. При селекції велике значення приділяється визначенню її щільності та кольору. Чим чистіша та щільніша райдужна оболонка ока, чим менше забарвлення, тим генетично більш здоровий організм (В. Іванко 1964 р.).

У результаті спостережень було виявлено, що до початкових груп зі складової гімнастики відбирались дівчатка 5-6 років із такими фізіологічними ознаками:

- із 1 ступенем щільності райдужки - 40 %,
- із 2 ступенем щільності райдужки - 40%
- із 3 ступенем щільності райдужки - 20 %,
  - із них за кольором:
  - кармих - 40%
  - блакитнокармих - 30 %;
  - сірокармих - 30 %.

Після року тренувань у цій групі залишились дівчатка, які могли виконувати тренувальні навантаження та показувати спортивні результати. За фізіологічними ознаками вони становили:

- із 1 ступенем щільності райдужки - 60 %.
- із 2 ступенем щільності райдужки - 40 %.
- із 3 ступенем щільності райдужки - 0 %.
- із них за кольором:
- кармих - 60 %;
- блакитнокармих - 10 %
- сірокармих - 30 %.

Результати свідчать про те, що дівчатка із першим ступенем щільності радужної оболонки і карим кольором очей краще адаптуються до специфічних тренувальних навантажень у спортивній гімнастиці, і можуть вважатися більш перспективними у досягненні результатів

Застосування, прогнозування як методу у спорті є перспективним напрямком у зв'язку із його простотою. Основні переваги методу – простота, доступність, а також профілактичний напрямок. Цілісна оцінка здійснюється в іридології можливості оцінки стану всього організму в один момент і в одному полі зору. Індивідуальний підхід забезпечується вибором та аналізом на райдужці десятків генетично обумовлених ознак, які неповторно поєднуються у кожній людині

Засліджуючи можливість застосування іридоаналізу у процесі підбору в спортивній гімнастиці, нами вивчались координаційні здібності

у дівчаток 5-6 років, як найбільш прогностичні на початковому етапі відбору, та визначалась щільність і колір райдужної оболонки ока за методикою Вельховсра 1992р

Координаційні здібності гімнастів (рухлива діяльність) запрограмована генетично і обумовлена вимогами техніки гімнастичних вправ) виявляються при вивченні здібностей до збереження стійкості пози (рівноваги), до здатності оцінки і регуляції динамічних і просторово-часових параметрів руху, до координованості руху оцінювались за допомогою тестів: "Фламінго" (виявлення рівноваги), "Човниковий біг" (здібність оцінки та регуляції просторово-часових параметрів руху: переступання через гімнастичну палицю (координованість руху).

У результаті дослідження взаємозв'язку між іридологічними знаками та координаційними здібностями були знайдені статистично достовірні зв'язки щільності райдужної оболонки ока із:

- показником часу у тесті "Човниковий біг" ($r=0.620$, $p=0,05$) чим щільніша райдужна оболонка, тим кращий час у пробіганні дистанції ;
- кількістю падінь при виконанні тесту "Фламінго" ($r=0,531$, $p=0,001$) і чим щільніша райдужна оболонка, тим менше падінь при утримуванні рівноваги у положенні "Фламінго".

Статистично достовірні зв'язки кольору очей із показником часу у тесті "Човниковий біг" ($r=0.669$, $p=0.03$). чим більша темна райдужна оболонка, тим кращий час у пробіганні дистанції човником.

Досліджуючи взаємозв'язок щільності райдужної оболонки ока із кольором очей у дівчаток 5-6 років, які займаються спортивною гімнастикою, був знайдений тісний зв'язок ($r=0,813$, $p=0,0001$), засвідчуючи наявність більш щільної райдужної оболонки ока у карооку дітей.

Отримані результати засвідчують можливість використання іридоаналізу як одного із методів початкового відбору дівчаток до спортивної секції з гімнастики.

THE POSSIBILITIES OF USING IRIDOANALYSIS AS A METHOD OF SELECTION IN A SPORT GYMNASTICS IRINA MALYARENCO

Kherson State Pedagogical University

In this article is described the possibility iridoanalyse as method of selection in competitive gymnastics. Reliable relationship is studied between level of development coordination abilities and construction of iris of eye beside girl 5-6 years, which concern with the competitive gymnastics. The more density the bright, that more high level development of coordination abilities.